

Voorstel AAN DE RAAD VAN de gemeente Roermond

Onderwerp: Kadernota Beheer 2023 – 2032

Zaaknummer: 28535-2023

Datum: 22 augustus 2023

Inleiding

Ter besluit ligt aan u voor de Kadernota Beheer 2023 – 2032 inclusief aangehechte beheerplannen, als uitkomst van de actualisering van het beleid voor het beheer van onze openbare ruimte. Als onderdeel van deze actualisering worden u ter keuze aangeboden de onderhoudsscenario's: Basiskwaliteit, Basiskwaliteit Plus en Kwaliteit Extra inclusief berekende consequenties voor de begroting.

Voorstel

Aan uw Raad wordt voorgesteld als kaderstellend document voor het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte vast te stellen de Kadernota Beheer 2023 – 2032 met de onderliggende beheerplannen. Tabel 1 geeft de 16 beheerplannen die onderdeel zijn van de Kadernota Beheer 2023 - 2032.

Tabel 1 Beheerplannen Kadernota Beheer 2023 - 2032			
Nummer	Beheerplan	Nummer	Beheerplan
Deel 1	Algemeen	Deel 9	Reiniging
Deel 2	Verhardingen	Deel 10	Verlichting
Deel 3	Kunstwerken	Deel 11	Inrichtingselementen
Deel 4	Riolering	Deel 12	Spelen
Deel 5	Havens & Waterpartijen	Deel 13	Begraafplaatsen
Deel 6	Verkeer & parkeren	Deel 14	Sportlocaties
Deel 7	Groen & Bomen	Deel 15	Kunstobjecten
Deel 8	Bos & Natuur	Deel 16	Ondergrondse inrichting

Aanvullend wordt voorgesteld te besluiten tot:

- Het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus voor de periode 2024 tot en met 2026 als richtlijn en financieel kader voor het beheer van onze openbare ruimte en waarna in 2027 het onderhoudsscenario Basiskwaliteit weer leidend wordt uitgezonderd nieuwe besluitvorming.
- Het versneld verleden van de openbare verlichting als een investering die zichzelf terugverdiend.
- Een bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026 in te stellen.
- Voor € 1.437.000 te beschikken over de algemene reserve en dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026.
- In de jaren 2024, 2025 en 2026 voor € 479.000 te beschikken over de bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026 en deze middelen in te zetten der dekking van de meerkosten van onderhoudsscenario Basiskwaliteit plus.
- Na afloop van genoemde onderhoudsperiode de bestemmingsreserve Onderhoud basiskwaliteit Plus 2024-2025 op te heffen.

Argumenten

Actualisering is gewenst

Op 13 juli 2017 heeft uw Raad de Kadernota Beheer 2017 – 2026 inclusief onderliggende beheerplannen vastgesteld. Hierin opgenomen is een actualisatie van de Kadernota Beheer iedere 5 jaar. Een actualisatie minimaal eens in de 5 jaar is nodig om het geheel van het beheer van onze openbare ruimte goed aan te laten sluiten op gemeentelijke beleid en begroting. Weliswaar worden ook via de jaarlijkse begrotingscyclus voorstellen gedaan tot aanpassingen maar deze bewegen zich op het niveau van een individueel beheerplan en gaan niet over beleidsmatige keuzes voor het geheel, waaronder het beheerniveau.

Rol Kadernota Beheer

De Kadernota Beheer met aangehechte beheerplannen vormen de beleidsdocumenten op basis waarvan de openbare ruimte van Roermond wordt beheerd en onderhouden. De Kadernota Beheer vertaalt daarbij in praktische en financiële zin de kaders, ambities en integraliteit van hoe beheerd wordt. De inrichting van de openbare ruimte wordt hierin gezien vanuit het oogpunt van beheer en onderhoud. Doordat in de Kadernota Beheer alle noodzakelijke informatie is gebundeld kan een integrale afweging plaatsvinden in het stellen van de kaders. Deze vormen dan voor de komende beheerperiode de basis voor het beheer en voor nadere besluitvorming over de uitvoering daarvan.

Inhoud Kadernota Beheer

De Kadernota Beheer is de overkoepelende integrale nota over de individuele beheerplannen. Deze beschrijft algemene beheerszaken vanuit techniek en beleid en kijkt hierin zowel achteruit als vooruit. Hoofdstuk 2 kijkt hoe tot de huidige beheerpraktijk zich heeft gevormd vanuit de in 2017 gestelde doelen. Hoofdstuk 3 kijkt vooral vooruit, bijvoorbeeld naar de concrete invloed van de omgevingswet, van bestuurlijke ambities en ander ontwikkelingen in het beheer van onze openbare ruimte. Deze zijn in de Kadernota Beheer 2023 – 2032 uitgewerkt in de onderhoudsscenario's inclusief financiële consequenties voor de gemeentebegroting. Dit in samenhang met keuzes in het beheer over noodzakelijke en gewenste onderhoudskwaliteit op basis van beleid en coalitieakkoord.

De bijbehorende beheerplannen bevatten per beheergroep detailinformatie over areaal, beleid, wetgeving, kwaliteit, kostenaspecten, organisatie beheergroep en verschillen met het voorgaande beheerplan. Beheerplan 16. Ondergrondse Inrichting is nieuw. Deze beheergroep komt voort uit uw raadsbesluit van februari 2022 waarmee de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI) is vastgesteld. Vandaaruit beheert deze beheergroep het ondergrondse deel van de openbare ruimte, zowel de inrichting ervan als het werken erin. Ondergrondse inrichting is een van de thema's die steeds nadrukkelijker om aandacht vragen aangezien ook ondergronds de ruimteconcurrentie groeit tussen aanwezige en gewenste voorzieningen¹ vanuit onder andere vergroening, energietransitie, telecom en infiltratie van hemelwater.

Thematiek Kadernota Beheer

Veel beheer en onderhoud betreft zogezegd 'technisch beheer' en is zo ook terug te vinden in teksten en cijfers in de beheerplannen. Dit in stand houden, heel en bruikbaar houden, van onze openbare ruimte speelt echter een grote rol in het bereiken van minder als technisch aangeduide zaken zoals het ervaren dat 'mien wijk' schoon, groen, heel en veilig is. Het ervaren dat onze openbare ruimte

¹ "Voorzieningen" is in het beheer een algemene term voor of systemen, zoals een rioolsysteem, of onderdelen daarvan zoals een kolk of rioolput. Een systeemonderdeel wordt ook aangeduid met 'object' als algemene term.

voor iedereen, ook voor mensen met een beperking, toegankelijk en prettig blijft en men er zich vrij in kan blijven bewegen, recreëren, sporten of gewoon verblijven.

De inrichting van een openbare ruimte bepaalt grotendeels hoe deze gebruikt kan of moet worden, het beheer en onderhoud bepaalt echter grotendeels de bruikbaarheid en het ervaren ervan. Verder is het bij uitstek via beheer en onderhoud dat met kleine maatregelen verbeteringen in de bruikbaarheid of ervaring van de openbare ruimte worden bereikt. Door de voortdurende betrokkenheid van het Beheer bij onze openbare ruimte heeft zij een belangrijke signaal- en adviesfunctie hierin, als ook in het bepalen van mogelijkheden en wenselijkheid tot ingrijpen.

De vele voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden in het beheer en onderhoud zorgen voor werkgelegenheid met ook kansen voor mensen met een beperking of met een afstand tot de arbeidsmarkt. Belangrijk in al deze zaken is dat het beheer hierin niet alleen acteert maar gezamenlijk optrekt met partners en partijen, zowel binnen als buiten het gemeentelijk apparaat. Voor nadere informatie over de relatie beheer met technische en maatschappelijke thema's verwijzen wij u naar de Kadernota Beheer 2023 - 2032. Meer in het bijzonder naar de eerste 2 paragrafen van hoofdstuk 3 - Doorontwikkeling en ambities.

Aangeboden onderhoudsscenario's

Zoals aangekondigd in de raadsinformatiebrieven van 2 februari 2023 en 24 juli 2023 wordt uw Raad de keuze uit drie onderhoudsscenario's voorgelegd: Basiskwaliteit, Basiskwaliteit Plus en Kwaliteit Extra. Vanuit het totaal van 15 beheergroepen, met ieder zijn eigen onderhoudsactiviteiten, voorzieningen en objecten, is zo gekomen tot eenduidige hoofdlijnen in het beheer. De onderhoudsscenario's hebben als basis de CROW²-kwaliteitscatalogus die tot op objectniveau onderscheid maakt in onderhoudskwaliteit. Vanuit deze basis zijn via voor Roermond gedefinieerde onderhoudsbeelden en structuurgebieden, de onderhoudsscenario's opgebouwd. Tabel 2 geeft de definitie van de onderhoudsscenario's.

Tabel 2. Definitie onderhoudsscenario's	
Onderhoudsscenario	Definitie
Kwaliteit Extra	Een sober en verantwoord beheer, gericht op het boven de ondergrenzen van normen blijven waardoor mede risico's en klachten worden beperkt.
Basiskwaliteit Plus	Het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.
Basiskwaliteit	Het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen.
Aanvullend:	Wat gebeurt er als er minder dan minimaal verantwoord wordt beheerd?
Slecht onderhoud	Een onderhoudsniveau met risico op kapitaalvernietiging van het areaal en waarbij de minimaal vereiste (beeld)kwaliteit passend bij de aard en functie van het (structuur-)gebied niet wordt gerealiseerd.

Door vanuit de landelijke systematiek vorm te geven aan de onderhoudsscenario's wordt bereikt dat uw besluit over het gewenste onderhoudsniveau eenduidig voor marktpartijen en andere, omgezet

² De CROW is een landelijk kennisplatform over de openbare ruimte voor (decentrale) overheden, aannemers en adviesbureaus.

kan worden in bijvoorbeeld onderhoudscontracten en het toezicht daarop. Hoofdstuk 3 van Beheerplan 1 - Algemeen deel, geeft een uitgebreide omschrijving hoe de voorliggende onderhoudsscenario's vanuit deze kwaliteitssystematiek zijn gevormd. Bijlage 3 gaat dieper in op het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus.

De vertaling naar benodigde middelen betreft zowel exploitatie (jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten) als het noodzakelijke niveau aan structurele vervangingsinvesteringen (meerjarige begroting). In de paragraaf Financiële gevolgen vindt u de financiële cijfers van de onderhoudsscenario's, evenals in hoofdstuk 4 van de Kadernota Beheer 2023 – 2032. Aanvullend op de Kadernota Begroting 2024 zijn in dit voorstel de financiële cijfers van de beheergroep Riool opgenomen, deze waren eerder nog niet beschikbaar. De rioolcijfers worden in samenhang met de rioolheffing meegenomen in het voorstel voor de Begroting 2024.

Onderscheid onderhoudsscenario's

Basiskwaliteit is zoals sinds 2019 wordt beheerd en vertegenwoordigt een vanuit techniek en financiën verantwoorde manier van beheer en onderhoud van onze openbare ruimte. Kwaliteit Extra voegt daar breed extra maatregelen aan toe vanuit aandachtspunten in het beleid en het coalitieakkoord zoals schoon, groen, heel en veilig en zaken als klimaatadaptie en duurzaamheid.

Het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus heeft dezelfde insteek als Kwaliteit Extra ten opzichte van Basiskwaliteit, alleen dan gericht op een hoger niveau schoon in Woongebieden. Dit is vertaald naar een hogere CROW-classificatie voor Zwerfvuil, Wegmeubilair, Speelvoorzieningen en Afvalbakken. Opgemerkt wordt dat deze Plus-verhoging dus geen betrekking heeft op andere onderhoudsaspecten dan schoon, zoals bijvoorbeeld technisch of uiterlijk, die blijven op het minimaal verantwoorde beheer.

Voor een aantal beheerplannen is er geen onderscheid in de onderhoudsscenario's omdat het zuiver technisch beheer betreft waarbij visuele eisen niet of nauwelijks een rol spelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor Riolering en Havens & Waterpartijen, terwijl het beheerde areaal Kunstobjecten te klein en specifiek is om een onderscheid zinvol te maken. Voor de arealen Groen & Bomen en Reiniging is visueel onderhoud daarentegen juist wel belangrijk.

Structuurgebieden

Een structuurgebied is een gebied met in de openbare ruimte gelijke visuele beheerkenmerken vanwege overeenkomsten in bijvoorbeeld inrichting, functie en/of gebruik. Structuurgebieden zijn: Binnenstad, Woongebied, Buitengebied, Bijzondere locatie, Bedrijventerrein, Industriepark, Sportlocatie en Begraafplaats.

Onderhoudsbeelden

Tabel 3 geeft de beschrijving van de gedefinieerde onderhoudsbeelden in oplopende volgorde.

Tabel 3. DE ONDERHOUDSBEELDEN VOOR VISUEEL ONDERHOUD

Onderhoudsbeeld		Omschrijving
I	FRAAI	Visueel onderhoud van hoge kwaliteit met een maximum inzet op schone oppervlaktes en voorzieningen met afwezigheid van vuil.
II	MOOI	Visueel goed onderhoud met uiterlijk verzorgd groen en een schone omgeving met weinig vuil.
III	REDELIJK	Visueel onderhoud met onderhouden groen en een beperkte mate van vuil in de omgeving.

IV+	MINIMUM+	Minimaal verantwoord visueel onderhoud met aandacht om problematische vervuiling te voorkomen met op onderdelen verhoogde eisen aan schoon.
IV	MINIMUM	Minimaal verantwoord visueel onderhoud met aandacht om problematische vervuiling te voorkomen.
V	LELIJK	Slecht visueel onderhoud met risico op functieverlies of problematische vervuiling of verloederding.

Een onderhoudsbeeld is een, vanuit de CROW-kwaliteitscatalogus, samenhangende keuze van (visuele) onderhoudsniveaus per object (vuilnisbak, bank, gazon e.d.) zodat het geheel van de openbare ruimte als van één onderhoudsniveau wordt ervaren.

Koppeling onderhoudsscenario - onderhoudsbeeld

Het onderscheid tussen de onderhoudsscenario's betreft in hoofdzaak de beheersmatige visuele kwaliteit en uitstraling van de openbare ruimte. Bij slecht onderhoud gaat het ook om slecht technisch onderhoud waardoor voorzieningen, zoals een brug, verkeersinstallatie of riool, gevaar gaan lopen op functieverlies met vaak veiligheidsrisico's. Met het onderhoudsscenario Basiskwaliteit wordt slecht onderhoud voorkomen.

Tabel 4. geeft het verschil tussen de onderhoudsscenario's gekoppeld aan de onderhoudsbeelden. Vanwege hun bijzondere economische of emotionele functie kennen de Binnenstad en Begraafplaatsen het onderhoudsbeeld Mooi als minimaal verantwoord beheer, alle overige structuurgebieden kennen het onderhoudsbeeld minimum.

Bij Kwaliteit Extra is het onderhoudsbeeld in de structuurgebieden Woongebied, Bedrijven-/industrieterrein en Sportlocaties verhoogd van IV Minimum naar III Redelijk. Het onderhoudsbeeld II Mooi voor de structuurgebieden Binnenstad en Begraafplaats is ongewijzigd, net als het onderhoudsbeeld IV minimum voor het structuurgebied Buitengebied.

Voor Basiskwaliteit Plus is binnen het structuurgebied Woongebieden de CROW-norm van de beheerobjecten Zwerfvuil, Wegmeubilair, Speelvoorzieningen en Afvalbakken verhoogd van C (laag) naar B (basis) voor het aspect schoon.

Tabel 4. De onderhoudsscenario's met onderhoudsbeeld per structuurgebied

Onderhoudsscenario's	Structuurgebieden					
	Binnenstad	Woongebied	Buitengebied	Bedrijven- / Industriepark	Sportlocaties	Begraafplaats
Kwaliteit Extra	II	III	IV	III	III	II
Basiskwaliteit Plus	II	IV+	IV	IV	IV	II
Basiskwaliteit	II	IV	IV	IV	IV	II
Aanvullend:						
Slecht onderhoud	III	V	V	V	V	III

Kanttekeningen en risico's

Kostenberekeningen

De kostenberekeningen zijn gemaakt op basis van de areaalgegevens van 1-1-2022 met het prijspeil van oktober 2022 op basis van landelijke kengetallen met commerciële marktprijzen. De berekende kosten betreffen zowel de jaarlijkse exploitatiekosten als de structurele vervangingsinvesteringen. Dit

zijn vervangingen omdat een object/voorziening aan het einde van zijn levensduur is. De diverse activiteiten en onderhoudsmaatregelen zijn daarbij vervat in zogenoemde maatregelpakketten.

In de berekeningen is een vertaalslag gemaakt tussen landelijke kengetallen en de situatie in Roermond. Dit komt bijvoorbeeld duidelijk naar voren bij de beheerplannen Wegen en Verkeer waar rekening is gehouden met de wijze waarop vervangingsinvesteringen worden opgenomen in de begroting, via exploitatie of via de investeringsplanning van de meerjarige begroting. Ook is per beheerplan, en daarbinnen per activiteit, gekeken naar de mee te nemen opslagen zoals staatkosten en voorbereidingskosten. Dit om de eigen activiteiten in voorbereidingen en/of uitvoering door de eigen dienst (*binnendienst en de werf*) mee te laten wegen in de berekeningen. Waar nodig besteedt de Kadernota Beheer of een Beheerplan hier aandacht aan.

Toekomstwaarde berekeningen

Hoofdstuk 4 van de Kadernota Beheer 2023 – 2032 is het financiële hoofdstuk. Er is 10 jaar vooruit gekeken zodat een goed gemiddelde is ontstaan in de jaarverwachtingen voor exploitatie en vervangingsinvesteringen. Hoe langer vooruitgekeken wordt hoe groter de onzekerheden worden in het voorspellen van ontwikkelingen, dit strekt zich ook uit naar financiële en technische gegevens. Via het invoeren van een extern bureau met kennis van zaken en in samenhang met gevoerd intern en extern overleg over aannames en uitkomsten is gestreefd deze onzekerheden zo veel mogelijk te beheersen. Het blijft echter noodzakelijk jaarlijks opnieuw naar actuele ontwikkelingen te kijken, wat deze betekenen voor het beheer en deze zo nodig onder de bestuurlijke aandacht te brengen.

Doorontwikkeling beheer

Zowel het beheren zelf als de organisatie erachter zijn in blijvende ontwikkeling. Hierover wordt in hoofdstuk 3 van de Kadernota Beheer en in beheerplannen gerapporteerd. Een belangrijk intern organisatorisch aandachtspunt is bijvoorbeeld gegevensbeheer. Ook hierin staan technologische ontwikkelingen en mogelijkheden niet stil en zal in de komende jaren bekeken worden wat relevant en bruikbaar is voor Roermond. Meer algemeen zijn participatie, individualisering, klimaat, duurzaamheid, de energietransitie en bestuurlijke ambities natuurlijk van wezenlijke invloed op het doorontwikkelen van het beheer.

Historisch overzicht

Via raadsinformatiebrief 173322-2022-RIB1 van 31 januari 2023 is uw Raad geïnformeerd over het lopende proces tot actualisering van de Kadernota Beheer inclusief onderliggende beheerplannen en is in de bijlage van de brief de systematiek van onderhoudsscenario's in Roermond uitgelegd. Deze uitleg is ook opgenomen in Beheerplan 1 – Algemeen deel.

Via raadsinformatiebrief 173322-2022-RIB2 van 24 juli 2023 is uw Raad geïnformeerd over het invoegen van het extra onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus (*in de brief nog Nul-kwaliteit Plus genoemd*) zodat uw Raad meer keuze heeft in het vast te stellen onderhoudsniveau. Tevens zijn daarbij alle 16 beheerplannen vooruitlopend op dit raadsvoorstel aan u gestuurd zodat u in de gelegenheid bent gesteld kennis daarvan te nemen.

Het beheren van de openbare ruimte is geen statisch gebeuren ondanks dat veel handelingen en werkzaamheden zich vaak jaarlijks herhalen. Maatschappelijke, technische en organisatorische ontwikkelingen beïnvloeden hoe beheerd wordt en hoe naar beheer gekeken wordt. Via de opvolging van beheernota's wordt getracht te zorgen voor beheer dat aansluit op actuele bestuurlijke, politieke en maatschappelijke wensen. Het beheren en onderhouden van onze openbare ruimte beweegt zich immers niet in een vacuüm maar gebeurt letterlijk op straat voor onze voordeur.

De Kadernota Beheer 2023 – 2032 en aangehechte beheerplannen geven dan ook een terugblik op de afgelopen beheerperiode en verschillen met het voorgaande beheerplan alsmede een blik vooruit.

Financiële gevolgen

In de financiële berekeningen zijn de onderhoudsscenario's, Basiskwaliteit, Basiskwaliteit Plus en Kwaliteit Extra, vertaald naar de begroting. Tabel 5 geeft voor de onderhoudsscenario's het voorstel tot aanpassing van de exploitatie per beheergroep in de begroting 2024 waarbij het verschil met het huidige budget (2023) is aangegeven.

Tabel 5. FINANCIËEL OVERZICHT – VOORSTELLEN BEGROTING ONDERHOUDSSCENARIO							
Beheerplan	Budget 2023	Basiskwaliteit		Basiskwaliteit Plus		Kwaliteit Extra	
2. Wegen	1.833		Geen wijziging		Geen wijziging	448	Budget verhogen
3. Kunstwerken	164	30	Budget verhogen	30	Budget verhogen	30	Budget verhogen
4. Riolering	1.440	265	Budget verhogen**	265	Budget verhogen**	265	Budget verhogen**
5. Havens & Waterpartijen	134		Geen wijziging		Geen wijziging		Geen wijziging
6. Verkeer	903	60	Budget verhogen	60	Budget verhogen	62	Budget verhogen
6. Verkeer - Parkeren	736		Eigen bedrijfsplan		Eigen bedrijfsplan		Eigen bedrijfsplan
7. Groen & Bomen	2.815		Geen wijziging		Geen wijziging		Geen wijziging
8. Bos & Natuur	98		Geen wijziging		Geen wijziging	61	Budget verhogen
9. Reiniging***	1.831	64	Budget verhogen	540	Budget verhogen	800	Budget verhogen
10. Verlichting	723	27	Budget verhogen	27	Budget verhogen	27	Budget verhogen
11. Inrichtings-elementen	69	30	Budget verhogen	30	Budget verhogen	52	Budget verhogen
12. Spelen	147	14	Budget verhogen	17	Budget verhogen	66	Budget verhogen
13. Begraafplaatsen*	438	42	Budget verhogen	42	Budget verhogen	42	Budget verhogen
14. Sportlocaties - buitenruimte	294		Geen wijziging		Geen wijziging	5	Budget verhogen
15. Kunst-objecten	38		Geen wijziging		Geen wijziging		Geen wijziging
16. Ondergrondse ruimte	n.v.t.		Niet van toepassing		Niet van toepassing		Niet van toepassing
Totaal	11.663	532	Stijging t.o.v. budget 2023	1.011	Stijging t.o.v. budget 2023	1.858	Stijging t.o.v. budget 2023

* Bedragen in Euro x 1.000 exclusief BTW, alleen Begraafplaatsen is inclusief BTW

** Budgetvoorstel Riool is een nalevering ten opzicht van de Kadernota Begroting 2024.

*** Woongebieden is veruit het grootste structuurgebied in het beheer en onderhoud. Aanpassingen hier hebben veel impact wat is terug te zien in de verschillen tussen de onderhoudsscenario's.

Onderhoudsscenario Basiskwaliteit

De verhoging van de exploitatie voor het onderhoudsscenario Basiskwaliteit is een autonome ontwikkeling vanuit het gegeven dat momenteel al beheerd wordt op basis van dit onderhoudsscenario en omdat dit onderhoudsscenario het minimaal verantwoorde beheerniveau representeert. De stijging wordt in hoofdzaak veroorzaakt door kostenstijgingen en areaaluitbreidingen. In totaal stijgen de exploitatiekosten met € 532.000 per jaar waarvan het aandeel riolering van € 265.000 gedekt wordt uit de opbrengsten van de rioolheffing. Het totaal aan exploitatie van de in het voorstel opgenomen beheergroepen is dan € 12.195.000 per jaar. De financiële consequenties van de Kadernota Beheer zijn als autonome ontwikkeling opgenomen in de op 6 juli door uw Raad vastgestelde Kadernota 2024 (Kadernota 2024: bijlage 2 pagina 9 en bijlage 3 pagina 13-14) met uitzondering van de stijging exploitatiekosten Riol.

Onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus

De verhoging van de exploitatie voor het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus is, uitgezonderd het deel dat hoort bij Basiskwaliteit, een beleidskeuze omdat het meer is dan het minimaal verantwoorde beheer. De extra kosten voor de keuze van het beheerniveau Basiskwaliteit Plus bedragen in totaal € 1.011.000 per jaar. Het totaal aan exploitatie van de in het voorstel opgenomen beheergroepen is dan € 12.674.000 per jaar. Dit is € 479.000 per jaar hoger dan Basiskwaliteit.

Onderhoudsscenario Kwaliteit Extra

De verhoging van de exploitatie voor het onderhoudsscenario Kwaliteit Extra is, uitgezonderd het deel dat hoort bij Basiskwaliteit, een beleidskeuze omdat het meer is dan het minimaal verantwoorde beheer. De extra kosten voor de keuze van een hoger beheerniveau bedragen in totaal € 1.858.000 per jaar. Het totaal aan exploitatie van de in het voorstel opgenomen beheergroepen is dan € 13.521.000 per jaar. Dit is € 1.326.000 per jaar hoger dan Basiskwaliteit.

Implementatie Onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus in begroting 2024

In de op 6 juli 2023 vastgestelde Kadernota 2024 is rekening gehouden met het onderhoudsscenario Basiskwaliteit, maar is niet voorzien in de meerkosten van het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus. Voorgesteld wordt om de openbare ruimte tijdelijk van 2024 tot en met 2026 te onderhouden op basis van het onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus en met ingang van 2027 het onderhoudsscenario Basiskwaliteit weer leidend te maken. Voor de dekking van de incidentele meerkosten in de jaren 2024 tot en met 2026 stellen we voor om:

- Een bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026 in te stellen.
- Voor € 1.437.000 te beschikken over de algemene reserve en dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026.
- In de jaren 2024, 2025 en 2026 voor € 479.000 te beschikken over de bestemmingsreserve Onderhoud Basiskwaliteit Plus 2024-2026 en deze middelen in te zetten der dekking van de meerkosten van onderhoudsscenario Basiskwaliteit plus.
- Na afloop van genoemde onderhoudsperiode de bestemmingsreserve Onderhoud basiskwaliteit Plus 2024-2025 op te heffen.

De financiële regelgeving gaat uit van het principe dat alle baten en lasten in principe structureel van aard zijn tenzij op het moment van besluitvorming sprake is een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum. Door in onderhavig voorstel een einddatum vast te laten stellen wordt aan de voorwaarde van tijdelijkheid voldaan en is het toegestaan de incidentele lasten (meerkosten Basiskwaliteit Plus) te dekken door een incidentele baat (beschikking over de bestemmingsreserve).

Uitgaande van de in de kadernota 2024 opgenomen prognose van de stand van de algemene reserve is de stand na de voorgestelde onttrekking van € 1.437.000 in 2024 € 47.405.000.

Gezien de planning van de samenstelling van de Begroting is het niet meer mogelijk om de financiële consequenties van onderhavig voorstel in de concept Begroting 2024 op te nemen. De financiële vertaling van het op 14 september te nemen besluit wordt op 9 november 2023, na vaststelling van de Begroting 2024, middels de 1e Begrotingswijziging 2024 ter vaststelling aan u voorgelegd.

Structurele vervangingsinvesteringen

Naast de jaarlijkse exploitatie zijn er de structurele vervangingsinvesteringen. Deze komen voort uit het technisch beheer waardoor er geen koppeling is met de onderhoudsscenario's en sprake is van een autonome ontwikkeling. Het doel is immers om het areaal op een technisch verantwoord peil te houden via noodzakelijke vervangingen. Een uitzondering is opgenomen voor de openbare verlichting ten behoeve van versneld verleden.

Versneld verleden

Momenteel gebeuren vervangingen in de openbare verlichting op basis van het huidige contract dat nog loopt tot en met 2025. In het huidige contract zit al een versnelde vervanging, ten opzichte van de situatie van vóór 2017, van conventionele armaturen door led-armaturen (verleden). Verleden verdient zich terug via lager energiegebruik en lagere onderhoudskosten. Vanuit het energieakkoord en de gestegen energiekosten is er dus zeker aanleiding om over te gaan tot een versnelling van het verleden. In het opgenomen investeringsbedrag is uitgegaan van een vervanging binnen 10 jaar van de circa 10.000 resterende conventionele armaturen in Roermond. Voorgesteld wordt te besluiten tot versneld verleden als onderdeel van de bestuurlijke ambities in de komende periode.

Tabel 6. FINANCIEEL OVERZICHT STRUCTURELE VERVANGINGSINVESTERINGEN				
Nr.	Beheerplan	Investeringsplanning (IP) Lopende begroting	Voorstel IP Vanaf begroting 2024	Verschil
3	Kunstwerken	€ 220.000,00	€ 220.000,00	€ 0
4	Riolering	€ 900.000,00	€ 900.000,00	€ 0
6	Verkeer	€ 100.000,00	€ 150.000,00	€ 50.000
7	Groen & Bomen	€ 100.000,00	€ 150.000,00	€ 50.000
10	Verlichting	€ 200.000,00	€ 240.000,00	€ 40.000
10	Verlichting [#]	€ 200.000,00	€ 525.000,00	€ 325.000
12	Spelen	€ 200.000,00	€ 300.000,00	€ 100.000

[#] Vervangingsinvestering inclusief versneld verleden

Bovenstaande overzichten zijn opgenomen in de Kadernota Begroting 2024 op basis van het onderhoudsscenario Basiskwaliteit en bijbehorende structurele vervangingsinvesteringen uitgezonderd het versneld verleden dat een bestuurlijke ambitie is en de verhoogde exploitatie voor Riool waarvan de cijfers niet eerder beschikbaar waren.

Communicatie en participatie

Wat betreft de actualisering van het beheerbeleid is er geen specifieke communicatie of participatie geweest. Zoals gezegd vindt het beheer en onderhoud letterlijk plaats voor de voordeur. Vanuit het beheer wordt dan ook op velerlei manieren en momenten gecommuniceerd en geparticipeerd. Dit zowel op het niveau van een klacht of vraag van een bewoner als in projecten waar het gaat om

grootschalige vervangingsinvesteringen waarbij een of meerdere straten worden gereconstrueerd. De ervaringen uit deze continue communicatie zijn wel meegenomen in de actualisatie.

Uitvoering en evaluatie

Het beheer en onderhoud gaat plaats vinden op basis van het door uw Raad vastgestelde onderhoudsscenario. Evaluatie van de effecten van de beheermatige ingrepen is een vast onderdeel van de beheerpraktijk evenals de terugkoppeling van de uitkomsten of gewenste aanpassingen aan het bestuur.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de kadernota Beheer 2023 – 2032 met onderliggende beheerplannen.

Resume

Resumerend wordt vanuit een gewenste verhoging van de onderhoudskwaliteit in de woongebieden en passend binnen beschikbare middelen op korte termijn wordt voorgesteld voor de periode 2024 tot en met 2026 over te gaan naar het onderhoudsscenario's Basiskwaliteit Plus, waarna het onderhoudsscenario Basiskwaliteit weer leidend wordt. Vanuit milieudoelstellingen en effectieve inzet van middelen die via deze investering worden terugverdiend, wordt aanvullend geadviseerd te kiezen voor versneld verleden.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de (wnd) burgemeester,

J. van Putten

O. Hoes

C. B.

Bijlage(n):

Bijlage 1 De Kadernota Beheer 2023-2032

Met als bijlagen van de Kadernota Beheer 2023 – 2032:

- Bijlage 1-1 Beheerplan Algemeen Deel 2023-2032
- Bijlage 1-2 Beheerplan Verhardingen 2023-2032
- Bijlage 1-3 Beheerplan Kunstwerken 2023-2032
- Bijlage 1-4 Beheerplan Riolering 2023-2032
- Bijlage 1-5 Beheerplan Havens en waterpartijen 2023-2032
- Bijlage 1-6 Beheerplan Verkeer 2023-2032
- Bijlage 1-7 Beheerplan Groen en bomen 2023-2032
- Bijlage 1-8 Beheerplan Bos en natuur 2023-2032
- Bijlage 1-9 Beheerplan Reinigen 2023-2032
- Bijlage 1-10 Beheerplan Verlichting 2023-2032
- Bijlage 1-11 Beheerplan Inrichtingselementen 2023-2032
- Bijlage 1-12 Beheerplan Spelen 2023-2032
- Bijlage 1-13 Beheerplan Begraafplaatsen 2023-2032
- Bijlage 1-14 Beheerplan Sportlocaties 2023-2032
- Bijlage 1-15 Beheerplan Kunstobjecten 2023-2032
- Bijlage 1-16 Beheerplan Ondergrondse inrichting 2023-2032

Bijlage 2 Raadbesluit Kadernota Beheer 2023-2032

Bijlage 3 Memo onderhoudsscenario Basiskwaliteit Plus